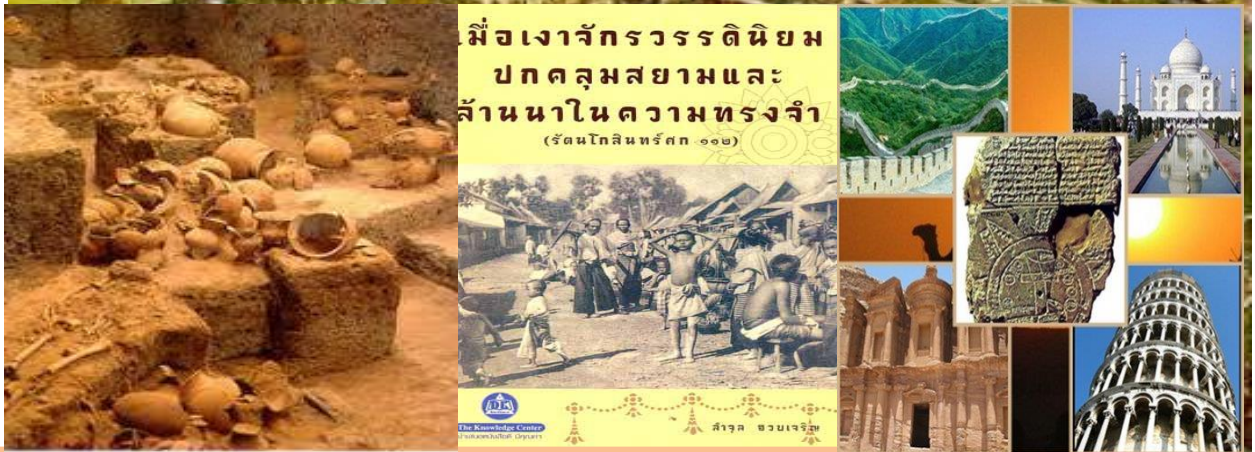

ชุดการสอน เรื่อง ย้อนรอยประวัติศาสตร์ไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส31103
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ชุดที่ 1 การนับและการเทียบศักราชในประวัติศาสตร์ไทย

จัดทำโดย

นายแสงสุรีย์ ยอดคำ

ตำแหน่ง ครูชำนาญการ

โรงเรียนพิบูลมังสาหาร

องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

คำนำ

ชุดการสอน รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส31103 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ชุดที่ 1 เรื่อง การนับและการเทียบศักราช ในประวัติศาสตร์ไทย จัดทำขึ้นเพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและเห็นความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ไทย สามารถนับและเปรียบเทียบศักราชในประวัติศาสตร์ไทย

ในการจัดทำชุดการสอนชุดนี้ ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เป็นการพัฒนาตนเองตามความสามารถ ศักยภาพ และความแตกต่างของผู้เรียนเป็นสำคัญ

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าชุดการสอนเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์สำหรับครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และผู้ที่สนใจได้เป็นอย่างดี

แสงสุรีย์ ยอดคำ

แบบทดสอบก่อนเรียน

เรื่อง เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ไทย

คำชี้แจง แบบทดสอบชุดนี้ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ 10 คะแนน

คำสั่ง จงกากบาท (X) เลือกข้อที่ถูกต้องเพียงข้อเดียวลงในกระดาษคำตอบ

1. การนับเวลาในประวัติศาสตร์ไทยมีความสำคัญอย่างไร
 - ก. ทำให้จัดลำดับความคิดได้ถูกต้อง
 - ข. มองเห็นความสัมพันธ์ของอดีต ปัจจุบันและอนาคต
 - ค. สามารถบอกเหตุการณ์ได้ว่าเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นก่อน-หลัง
 - ง. ถูกทุกข้อ
2. ข้อใดกล่าวถึงศักราชไม่ถูกต้อง
 - ก. พ.ศ. ของไทยเร็วกว่าศักราช 1 ปี
 - ข. ร.ศ. เป็นศักราชในรัชกาลที่ 5
 - ค. ค.ศ. ใช้กับการเกิดของพระเยซู
 - ง. จ.ศ. เป็นศักราชของไทยในพงศาวดาร
3. เรียงลำดับการใช้ศักราชในการบันทึกประวัติศาสตร์ไทยให้ถูกต้อง
 - ก. ร.ศ. พ.ศ. ค.ศ. จ.ศ. ม.ศ.
 - ข. จ.ศ. ม.ศ. พ.ศ. ร.ศ. ค.ศ.
 - ค. ม.ศ. จ.ศ. พ.ศ. ร.ศ. ค.ศ.
 - ง. ม.ศ. จ.ศ. ค.ศ. พ.ศ. ร.ศ.
4. ข้อใดถือว่าเป็นศักราชสากล
 - ก. อีจเราะห์ศักราช
 - ข. คริสต์ศักราช
 - ค. พุทธศักราช
 - ง. รัตนโกสินทร์ศักราช
5. การนับศักราชในข้อใดถูกต้อง
 - ก. พุทธศักราช-จันทรคติ
 - ข. คริสต์ศักราช-จันทรคติ
 - ค. อีจเราะห์ศักราช-จันทรคติ
 - ง. รัตนโกสินทร์ศก-จันทรคติ

6.ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง

- ก. กรุงเทพฯ สถาปนาเมื่อ พ.ศ. 2325 ตรงกับรัตนโกสินทร์ศก 1
- ข. ปัจจุบันกรุงเทพฯ เป็นเมืองหลวงมา 229 ปี
- ค. ศาสนาพุทธเกิดมา 2552 ปี ขณะที่ศาสนาคริสต์เกิดมานาน 200 ปี
- ง. อยุธยาเสียกรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2112 ตรงกับ ค.ศ. 1969

7.ข้อใด ไม่ถูกต้อง เกี่ยวกับเวลา

- ก. คิมหันต์ วัสสันต์
- ข. ดอกโสนบานเช้า ดอกสะเดาบานเย็น
- ค. เทียงแท้ เทียงธรรม
- ง. ผึ้งบินหาน้ำหวาน นกบินกลับรัง

8. การเกิดศักราชเกี่ยวเนื่องข้อใด

- ก. เศรษฐกิจ
- ข. การเมือง
- ค. ศาสนา
- ง. เหตุการณ์สำคัญ

9. ข้อใดไม่ถูกต้อง

- ก. พ.ศ. – การปรินิพพานของพระพุทธเจ้า
- ข. ค.ศ. – การตรึงไม้กางเขนของพระเยซู
- ค. ฮ.ศ. – การอพยพของนบีและสาวก
- ง. ร.ศ. – การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์

10.การเทียบศักราชในข้อใดไม่ถูกต้อง

- ก. อีจเรห์ศักราชช้ากว่าคริสต์ศักราช
- ข. คริสต์ศักราชเร็วกว่ารัตนโกสินทร์ศก
- ค. พุทธศักราชเร็วกว่าคริสต์ศักราช
- ง. มหาศักราชช้ากว่าจุลศักราช

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

1. ง
2. ข
3. ง
4. ข
5. ค
6. ข
7. ค
8. ค
9. ข
10. ง

บัตรคำสั่ง

อ่านคำแนะนำสำหรับนักเรียนให้เข้าใจก่อนและให้นักเรียนแต่ละกลุ่มปฏิบัติตามนี้

1. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
2. ศึกษาจากบัตรความรู้เรื่อง เรื่องความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ไทย
 - 2.1 เลือกตัวแทนอ่านบัตรความรู้ให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มฟัง
 - 2.2 สมาชิกทุกคนศึกษาด้วยตนเอง
3. ทำกิจกรรมตามบัตรกิจกรรม
4. ประธานอ่านคำชี้แจงในบัตรกิจกรรมสมาชิกตอบลงในบัตรกิจกรรมเป็นการทดสอบหลังได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ หลังจากนั้นอ่านคำเฉลยในบัตรเฉลยกิจกรรม
5. ให้นักเรียนทำการสรุปเนื้อหาเพื่อเป็นการทบทวนและส่งเสริมความแม่นยำในการเรียนรู้
6. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน
7. ถ้ามีนักเรียนคนใดทำแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนไม่ผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ให้นักเรียนปรึกษาครูผู้สอนหรือศึกษาชุดการสอนอีกครั้ง

บัตรความรู้ที่ 1

ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์

การศึกษาประวัติศาสตร์มีความเกี่ยวข้องกับเวลา เพราะประวัติศาสตร์เป็นการศึกษาเรื่องราวในอดีตของมนุษย์ที่มีผลกระทบต่อพัฒนาการของมนุษย์ในอดีตและปัจจุบัน กล่าวได้ว่า การดำรงชีวิตของมนุษย์มีความเกี่ยวข้องกับเวลา ดังนั้น จึงมีการกำหนดระบบการบอเวลา เช่น เช้า สาย บ่าย เย็น วัน เดือน ปี ฤดู เป็นต้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน เวลามีความสำคัญต่อมนุษย์มาก เช่น ใช้ในการนัดหมาย การดำเนินชีวิต การเริ่มเพาะปลูก การเก็บเกี่ยว ถ้าการนับเวลาผิดพลาด อาจทำให้เกิดความเสียหายได้ เช่น การนัดผัดเวลา อาจส่งผลให้การค้าเสียหาย การเริ่มเพาะปลูก การทำนาช้าไป เร็วไป ก็ทำให้พืชผลเสียหาย หรือไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร ดังนั้นการนับเวลาที่ถูกต้องจึงมีความสำคัญมาก

ในประวัติศาสตร์ได้มีเหตุการณ์ต่างๆ เกิดขึ้นมากมายในระยะหลายพันหลายร้อยปี นักประวัติศาสตร์จึงกำหนดช่วงเวลา เช่น แบ่งเวลาเป็นช่วง 10 ปี หรือทศวรรษ 100 ปี หรือศตวรรษ 1000 ปี หรือสหัสวรรษ กำหนดเวลาเป็นปีศักราช เช่น พุทธศักราช (พ.ศ.) คริสต์ศักราช (ค.ศ.) อีกราชศักราช (อ.ศ.) และกำหนดยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ เช่น สมัยก่อนประวัติศาสตร์ หมายถึงเวลาที่มนุษย์ยังไม่มีตัวอักษรใช้ สมัยประวัติศาสตร์ หมายถึงช่วงเวลาที่มนุษย์เริ่มมีตัวอักษรใช้แล้ว การกำหนดช่วงเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ทำให้รู้ว่าเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์เกิดมานานเท่าใดแล้ว หรืออยู่ในยุคสมัยใด เช่น 1,500 ปี 500 ปี 100 ปี หรือ 5 ปี ที่ผ่านมา อยู่ในสมัยก่อนประวัติศาสตร์ ในสมัยสุโขทัย หรือในสมัยอยุธยา เป็นต้น นอกจากนี้เวลายังทำให้ง่ายต่อการลำดับและเปรียบเทียบเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ว่าเหตุการณ์ใดเกิดก่อน เกิดก่อนกี่ปี เหตุการณ์ใดเกิดทีหลัง เกิดหลังกี่ปีและจะช่วยให้เราสามารถวิเคราะห์ถึงสาเหตุและผลของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสมัยต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้เราเข้าใจเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ชัดเจนและถูกต้องมากยิ่งขึ้น และเวลายังใช้ในการบันทึกเพื่อบอกเล่าเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นมาแล้วอีกด้วย

ที่มา : <https://metricsyst.wordpress.com> ที่มา : <https://zeeprae.wordpress.com>

บัตรกิจกรรมที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนร่วมกันสรุปความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์(10 คะแนน)

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There is a vertical margin line on the left side, creating a narrow left margin. The paper appears to be from a notebook or a standard ruled sheet of paper.

ขึ้นอยู่กับพินิจของครูผู้สอน

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

บัตรความรู้ที่ 2

ระบบศักราชและการใช้ศักราช

ระบบศักราช

ศักราช คือ อายุของเวลา ซึ่งเริ่มต้นตั้งแต่เกิดเหตุการณ์สำคัญอย่างใดอย่างหนึ่งที่ถือเป็นหลักของการตั้งศักราชนั้นแล้วนับเรียงลำดับต่อกันมาเป็นปีๆ ศักราชเกิดขึ้นจากศรัทธาของศาสนิกชน มีลักษณะเป็นสากลและได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง ศักราชสากลของโลก ได้แก่ พุทธศักราช (พ.ศ.) คริสต์ศักราช (ค.ศ.) และอิจเราะห์ศักราช (ฮ.ศ.) การนับศักราชส่วนใหญ่มักเริ่มต้นจากเหตุการณ์สำคัญทางศาสนา เช่น

1. พุทธศักราช (พ.ศ.) เริ่มนับศักราชเมื่อพระพุทธเจ้าปรินิพพาน
2. คริสต์ศักราช (ค.ศ.) เริ่มนับศักราชเมื่อพระเยซูประสูติ
3. อิจเราะห์ศักราช (ฮ.ศ.) เริ่มนับศักราชในปีที่นบีมุฮัมมัด (ซ.ล.) อพยพออกจากเมืองเมกกะไปตั้งมั่นประกาศคำสอนที่เมืองเมดินะ

การใช้ศักราช

ปัจจุบันนี้ส่วนใหญ่ประเทศต่าง ๆ ใช้คริสต์ศักราชเป็นศักราชกลางในการติดต่อสื่อสาร เนื่องจากเป็นศักราชของชาวตะวันตกซึ่งมีอิทธิพลต่อสังคมโลก ทั้งด้านวิทยาการ เศรษฐกิจ การเมือง สังคมและการสื่อสาร อาจเรียกได้ว่าคริสต์ศักราชเป็นศักราชสากลของโลกปัจจุบัน ขณะเดียวกันยังมีเขตวัฒนธรรมที่ใช้ศักราชเฉพาะและดำรงความสำคัญในระดับท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปด้วย เช่น ศักราชของอินเดีย ศักราชของจีน ศักราชของมุสลิม เป็นต้น

1. ศักราชของอินเดีย อิงอยู่กับคติความเชื่อเรื่องความเจริญและความเสื่อมทางจริยธรรมและศีลธรรมของมนุษย์โดยกำหนดเป็นมหายุคและยุค ขณะที่ในรัฐต่าง ๆ ของอินเดียสมัยโบราณใช้ศักราชต่างกันออกไป เช่น ดินแดนทางภาคเหนือของอินเดียใช้กนิษกศักราชในอินเดียทั่วไปมีการใช้รัชศักราชและพุทธศักราช

2. ศักราชของจีน จีนมีระบบศักราชที่คิดขึ้นมาเองและเริ่มใช้เมื่อประมาณ 2953 ปีก่อนคริสตกาล ปฏิทินของจีนเป็นผลจากการสังเกตทางดาราศาสตร์และการคำนวณทางคณิตศาสตร์ ปฏิทินจีนถูกกำหนดขึ้นบนพื้นฐานของวันทางจันทรคติ ระบบศักราชและปฏิทินจีนแพร่หลายเข้าไปในเกาหลี ญี่ปุ่น มองโกเลีย และเวียดนามอีกด้วย ปฏิทินจีนถือเป็นของศักดิ์สิทธิ์ซึ่งราชสำนักมีหน้าที่ดูแลให้เกิดความสอดคล้องถูกต้อง ผู้ทำปฏิทินปลอมจะได้รับโทษอย่างหนัก ระบบปฏิทินแบบจาริตของจีนเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม พิธีกรรมและวิถีชีวิตของคนในสังคมจีน ทำให้การนับเวลาแบบจีนยังคงดำรงอยู่จนถึงปัจจุบัน

3. ศักราชของมุสลิม จัดอยู่ในกลุ่มศาสนศักราช ปฏิทินของมุสลิมมีลักษณะพิเศษ คือ ยึดถือวันเดือนปีทางจันทรคติอย่างเคร่งครัด อิซเราะห์ศักราชเป็นศักราชอย่างเป็นทางการของประเทศซาอุดีอาระเบีย เยเมนและรัฐในบริเวณอ่าวเปอร์เซีย รวมไปถึงอิยิปต์ ซิเรีย จอร์แดน และโมร็อกโก ซึ่งใช้ทั้งอิซเราะห์ศักราชและคริสต์ศักราชโดยผสมผสานกัน

การนับและเทียบศักราชในระบบต่าง ๆ

การนับศักราช ในการศึกษาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ หรือแม้แต่สาขาวิชาอื่น ๆ เราจะพบว่าการระบุเวลาเมื่อกล่าวถึงเหตุการณ์นั้น โดยระบุเป็นปีศักราช ซึ่งศักราชที่ใช้ก็จะแตกต่างกันออกไป ดังนั้นเราจึงควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการนับศักราชแบบต่าง ๆ ดังนี้

การนับศักราชแบบไทย

1. พุทธศักราช (พ.ศ.) เป็นศักราชทางพระพุทธศาสนาที่พุทธศาสนิกชนตั้งขึ้น นิยมใช้ในประเทศที่นับถือพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ เหตุการณ์สำคัญที่เป็นมูลเหตุให้ตั้งศักราชขึ้น คือ การเสด็จปรินิพพานของพระเจ้าในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6 ขณะทรงมีพระชนมายุ 80 พรรษา และมีการนับพุทธศักราชแตกต่างกันไปเป็น 2 แบบ ได้แก่

1.1 แบบไทย ลาว เขมร เริ่มนับปีเมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จปรินิพพานไปแล้ว 1 ปี เป็น พ.ศ. 1 โดยเริ่มปีในวันแรม 1 ค่ำ เดือน 6 และสิ้นปีในวันขึ้น 15 ค่ำ ตั้งแต่ พ.ศ. 2484 เป็นต้นมา พุทธศักราชของไทยเริ่มต้นปีใหม่ในวันที่ 1 มกราคม และสิ้นปีในวันที่ 31 ธันวาคม เช่นเดียวกับคริสต์ศักราช

1.2 แบบลังกา พม่า อินเดีย เริ่มนับปีที่พระพุทธเจ้าเสด็จปรินิพพานเป็น ค.ศ. 1 ด้วยเหตุนี้ พ.ศ. แบบลังกาจึงมากกว่า พ.ศ. แบบไทย 1 ปี ตลอดมา เช่น เมื่อประเทศไทย ลาว เขมร เป็น พ.ศ. 2400 ประเทศลังกา พม่า อินเดีย จะเป็น พ.ศ. 2401 เป็นต้น

2. มหาศักราช (ม.ศ.) จะมีพบหลายแห่งในหลักฐานประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัยและสมัยอยุธยา ตอนต้น การนับมหาศักราชนี้พระเจ้ากนิษกะแห่งราชวงศ์กุษาณะ กษัตริย์ผู้ครองคันทราฐของอินเดีย ทรงตั้งขึ้น เริ่มภายหลังพุทธศักราช 621 ปี ภายหลังได้เผยแพร่เข้ามาสู่บริเวณสุวรรณภูมิและประเทศไทยผ่านทางพวกพราหมณ์และพ่อค้าอินเดีย ที่เดินทางเข้ามาติดต่อค้าขายยังดินแดนแถบนี้ มหาศักราชพบกันมากในศิลาจารึกสุโขทัยและศิลาจารึกของไทยรุ่นเก่า ๆ

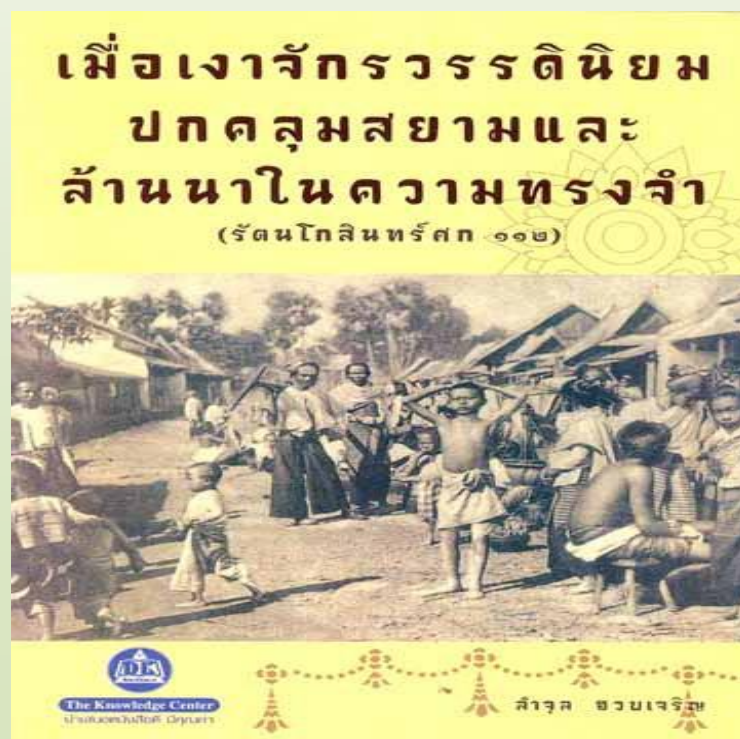
3. จุลศักราช (จ.ศ.) ผู้ตั้ง คือ โปปะสอรหั้น หรือบุปผะอรหันต์ หรือบุโพโสหั้น (Papa Sawraham) ซึ่งภายหลังได้ลาสิกขาออกมาเป็นกษัตริย์ขึ้นครองแผ่นดินพม่า จุลศักราชเริ่มภายหลังพุทธศักราช 1,181 ปี พบมากในศิลาจารึกและพงสาวดารต่าง ๆ ทั้งของล้านนา สุโขทัย อยุธยาและรัตนโกสินทร์ตอนต้น

สิ่งที่ควรสนใจเกี่ยวกับการใช้จุลศักราชในเอกสารประวัติศาสตร์ไทยโบราณประการหนึ่งคือ ความนิยมในการเรียก “ศก” ตามเลขตัวสุดท้ายของปีจุลศักราช ดังนี้

ปีจุลศักราชที่ลงท้ายด้วยเลข 1 เรียกว่า เอกศก
ปีจุลศักราชที่ลงท้ายด้วยเลข 2 เรียกว่า โทศก
ปีจุลศักราชที่ลงท้ายด้วยเลข 3 เรียกว่า ตรีศกหรือตรีนิศก
ปีจุลศักราชที่ลงท้ายด้วยเลข 4 เรียกว่า จัตวาศก
ปีจุลศักราชที่ลงท้ายด้วยเลข 5 เรียกว่า เบญจศก
ปีจุลศักราชที่ลงท้ายด้วยเลข 6 เรียกว่า ฉศก(นิยมอ่านว่า น้อ-ศก)
ปีจุลศักราชที่ลงท้ายด้วยเลข 7 เรียกว่า สัปตศก
ปีจุลศักราชที่ลงท้ายด้วยเลข 8 เรียกว่า อัฐศกหรืออัฐศก
ปีจุลศักราชที่ลงท้ายด้วยเลข 9 เรียกว่า นพศก
ปีจุลศักราชที่ลงท้ายด้วยเลข 10 เรียกว่า สัมฤทธิศก

4. รัตนโกสินทร์ศก (ร.ศ.) เริ่มนับปีที่พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชทรงสถาปนากรุงเทพมหานครขึ้นเป็นราชธานีแห่งใหม่ของราชอาณาจักรไทยเมื่อ พ.ศ.2325 เป็นรัตนโกสินทร์ศกที่ 1 ทั้งนี้ไทยเริ่มใช้การนับศักราชแบบรัตนโกสินทร์ศกในพ.ศ.2432 กลางรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 และเลิกใช้เมื่อ พ.ศ. 2455 ต้นรัชสมัย

ที่มา : <http://board.postjung.com>.

บัตรกิจกรรมที่ 2

คำชี้แจงให้นักเรียนนำคำที่กำหนดให้ต่อไปนี้ เติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง (10 คะแนน)

พุทธศักราช

คริสต์ศักราช

มหาศักราช

จุลศักราช

รัตนโกสินทร์ศก

อิจเราะห์ศักราช

1. ศักราชที่นิยมใช้ในหนังสือประวัติศาสตร์ของชาติตะวันตก
2. ศักราชที่ใช้กันในประเทศที่นับถือศาสนาอิสลาม
3. ศักราชนี้พบในหลักฐานประวัติศาสตร์สุโขทัยหลายชิ้น
4. เริ่มนับเมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพานไปแล้ว 1 ปี
5. ศักราชที่สร้างขึ้นโดยพระเจ้ากนิษกะแห่งอินเดีย
6. เริ่มนับตั้งแต่ปีที่พระเชษฐาธิราช
7. ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ใช้นิยมใช้ศักราชนี้
8. เริ่มนับตั้งแต่ปีที่ท่านนบีมุฮัมมัดได้อพยพจากเมืองเมกกะ
ไปยังเมืองเมดินะ
9. นิยมใช้ในหลักฐานประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัยและอยุธยาตอนต้น
10. ศักราชที่ใช้กันมากในปัจจุบัน

เฉลยบัตรกิจกรรมที่ 2

คำชี้แจงให้นักเรียนนำคำที่กำหนดมาให้ต่อไปนี้ เติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง (10 คะแนน)

พุทธศักราช

คริสต์ศักราช

มหาศักราช

จุลศักราช

รัตนโกสินทร์ศก

อิศเราะห์ศักราช

1. ศักราชที่นิยมใช้ในหนังสือประวัติศาสตร์ของชาติตะวันตกคริสต์ศักราช.....
2. ศักราชที่ใช้กันในประเทศที่นับถือศาสนาอิสลามอิศเราะห์ศักราช.....
3. ศักราชนี้พบในหลักฐานประวัติศาสตร์สุโขทัยหลายชิ้นมหาศักราช.....
4. เริ่มนับเมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพานไปแล้ว 1 ปีพุทธศักราช.....
5. ศักราชที่ดั่งขึ้นโดยพระเจ้ากนิษกะแห่งอินเดียมหาศักราช.....
6. เริ่มนับตั้งแต่ปีที่พระเยซูประสูติคริสต์ศักราช.....
7. ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้นิยมใช้ศักราชนี้พุทธศักราช.....
8. เริ่มนับตั้งแต่ปีที่ท่านนบีมุฮัมมัดได้อพยพจากเมืองเมกกะไปยังเมืองเมดินะอิศเราะห์ศักราช....
9. นิยมใช้ในหลักฐานประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัยและอยุธยาตอนต้นมหาศักราช.....
10. ศักราชที่ใช้กันมากในปัจจุบันคริสต์ศักราช.....

บัตรความรู้ที่ 3

การนับศักราชแบบสากล

การนับศักราชแบบสากล

1. คริสต์ศักราช (ค.ศ.) เป็นศักราชทางศาสนาคริสต์ซึ่งมีผู้นิยมใช้กันเป็นจำนวนมากทั่วโลกโดย คริสต์ศักราชที่ 1 เริ่มนับตั้งแต่ปีที่พระเยซูคริสต์ประสูติ (ตรงกับ พ.ศ. 544) คำว่าคริสต์ศักราชใช้อักษร ย่อว่า ค.ศ. หรือ A.D. (Anno Domini : เป็นภาษาละติน แปลว่า ปีแห่งพระผู้เป็นเจ้า) ระยะเวลาที่อยู่ ก่อนคริสต์ศักราชลงไปจะเรียกว่าสมัยก่อนคริสต์ศักราชหรือก่อนคริสตกาลใช้อักษรย่อว่า ก่อน ค.ศ. หรือ B.C.(Before Christ)

2. ฮิจเราะห์ศักราช (ฮ.ศ.) เป็นศักราชทางศาสนาอิสลามโดยยึดปีที่ท่านนบีมุฮัมมัดกระทำ ฮิจเราะห์ (Hijrah แปลว่า การอพยพโยกย้าย) คืออพยพจากเมืองเมกกะไปอยู่ที่เมืองเมกกะไปอยู่ที่เมืองเม ดินนะ ฮ.ศ.1 ตรงกับ พ.ศ. 1165 ต่อมาคลาดเคลื่อนเร็วขึ้น คือ 32 ปีครั้งจะเพิ่มขึ้นเป็น 1 ปี ไป เรื่อยๆ ปัจจุบันจะเทียบฮิจเราะห์ศักราชกับพุทธศักราช ต้องเอา 1122 ไปบวกหรือลบ

อย่างไรก็ตามการนับศักราชแบบต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาข้างต้นในบางกรณีบางเหตุการณ์ก็ไม่ จำเป็นต้องนับอย่างละเอียดแต่อาจจะกล่าวหรือนับอย่างกว้าง ๆ เป็นอย่างอื่นก็ได้ที่นิยมใช้กันมาก ได้แก่

ทศวรรษ (decade) คือรอบ 10 ปี นับจากศักราชที่ลงท้ายด้วย 0 ไปจนถึงศักราชที่ลงท้ายด้วย 9 เรานิยมใช้ทศวรรษในการบอกช่วงเวลาทางคริสต์ศักราช เช่น

-ทศวรรษ 1980 ตามคริสต์ศักราช หมายถึง ค.ศ. 1980-1989

-ทศวรรษ 1960 ตามคริสต์ศักราช หมายถึง ค.ศ. 1960-1969

แม้การใช้พุทธศักราชจะไม่นิยมพูดถึงช่วงเวลาเป็นทศวรรษ แต่เราสามารถใช่ทศวรรษในการ กล่าวถึงช่วงเวลา 10 ปีได้ เช่น

ทศวรรษที่ 50 ทางพุทธศักราช หมายถึง ช่วงเวลาระหว่าง พ.ศ.2550-2559

ตัวอย่างการใช้ทศวรรษ เช่น

-ในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา บ้านเมืองมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว หมายถึง ในช่วง ระยะเวลา 20 ปีที่ผ่านมา

-มีคาดการณ์ว่าในทศวรรษหน้าทุกครัวเรือนจะมีคอมพิวเตอร์ใช้ หมายถึง ในช่วง 10 ปี ข้างหน้า

ศตวรรษ (century) คือรอบ 100 ปี ศตวรรษที่ 1 คือ ศักราชที่ 1-100 ศตวรรษต่อ ๆ ไปนับ จากศักราชที่ลงท้าย 01 ไปจนครบ 100 ปี ในศักราชที่ลงท้ายด้วย 00 เช่น พุทธศตวรรษที่ 25 คือ พ.ศ. 2401-2500

-คริสต์ศตวรรษที่ 19(19th century) คือ ค.ศ. 1801-1900

เรานิยมกล่าวถึงช่วงเวลาเป็นศตวรรษทั้งแบบพุทธศักราชและคริสต์ศักราช ตัวอย่าง เช่น

-ปัจจุบันพระพุทธศาสนามีอายุเข้าสู่พุทธศตวรรษที่ 26 หมายถึง ช่วงเวลาระหว่าง พ.ศ. 2501-พ.ศ. 2600

-ปัจจุบันโลกเข้าสู่คริสต์ศตวรรษที่ 21 แล้ว หมายถึง ช่วงเวลาระหว่าง ค.ศ.2001-ค.ศ.2100
คริสต์ศตวรรษก่อนตั้ง ค.ศ. จะต้องเติมคำว่า ก่อนคริสต์ศักราชหรือก่อน ค.ศ. ต่อท้ายในภาษาอังกฤษใช้อักษรย่อ B.C. เช่น

-ศตวรรษที่ 2 ก่อน ค.ศ. (2nd century B.C.) คือเวลา 200-101 ปีก่อนคริสต์ศักราช
พุทธศตวรรษก่อนตั้ง พ.ศ. เติมคำว่า ก่อนพุทธศักราชหรือก่อน พ.ศ. ต่อท้าย เช่น

-ศตวรรษที่ 7 ก่อนพุทธศักราช หมายถึง เวลา 700-601 ปีก่อน พ.ศ.

การเทียบคริสต์ศตวรรษกับพุทธศตวรรษ ใช้ 5 เป็นเกณฑ์บวกลบโดยประมาณ เช่น

-คริสต์ศตวรรษที่ 17 ตรงกับพุทธศตวรรษที่ $17+5 = 12$

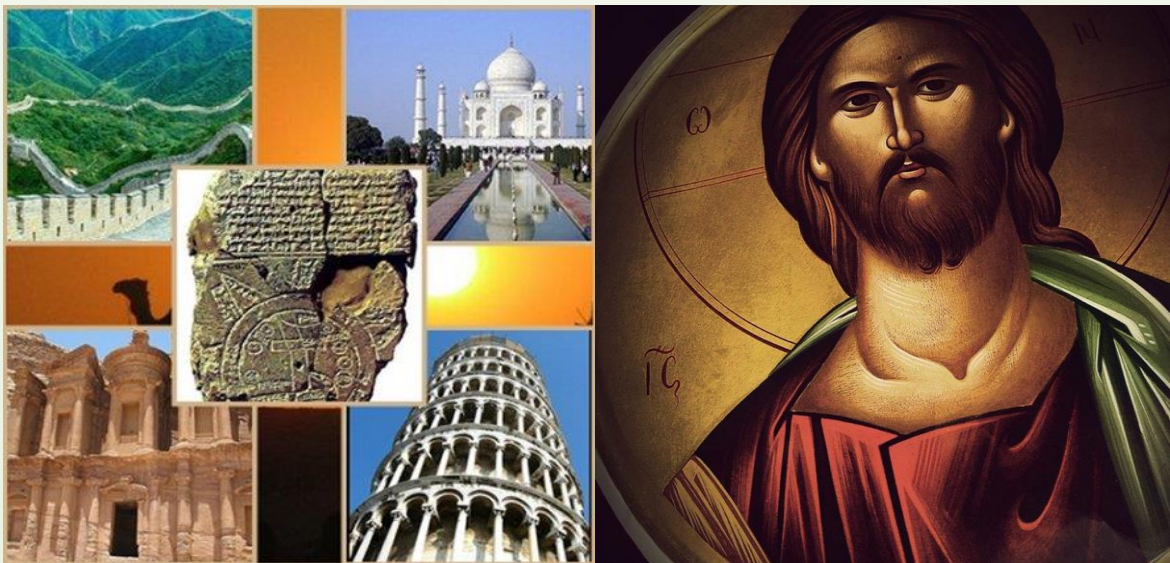
-พุทธศตวรรษที่ 26 ตรงกับคริสต์ศตวรรษที่ $26 - 5 = 21$

การเทียบดังกล่าวเป็นการเทียบโดยประมาณเท่านั้น อาจคลาดเคลื่อนได้ 1 ศตวรรษ
สหัสวรรษ (millennium) คือรอบ 1,000 ปี ศักราชที่ครบแต่ละสหัสวรรษจะลงท้ายด้วย 000
เช่น

-สหัสวรรษที่ 2 นับตามคริสต์ศักราช (3rd millennium)คือ ค.ศ. 1001 ถึง ค.ศ. 2000

-สหัสวรรษที่ 5 ก่อนพุทธศักราช คือ 5000-4001 ปีก่อน พ.ศ.

การนับเช่นนี้เป็นการบอกช่วงเวลาอย่างกว้างโดยไม่ระบุศักราช

ที่มา <http://www.oknation.nethttp://writer.dek-d.com>

บัตรกิจกรรมที่ 3

ตอนที่ 1 คำชี้แจงให้นักเรียนเปรียบเทียบเวลาศักราชต่าง ๆ ลงในตารางให้ถูกต้อง (10 คะแนน)

พ.ศ.	ร.ศ.	จ.ศ.	ม.ศ.	ค.ศ.	ส.ศ.
2553					
	110				
		1569			
	-		2152		
				1975	
					1334

ตอนที่ 2 คำชี้แจง คำนวณเปรียบเทียบศักราชที่กำหนดให้ถูกต้อง

1. พ.ศ. 2508 ตรงกับ ค.ศ. ที่เท่าใด

.....

2. พ.ศ. 2495 ตรงกับ ร.ศ. ที่เท่าใด

.....

3. ส.ศ. 365 ตรงกับ พ.ศ. ที่เท่าใด

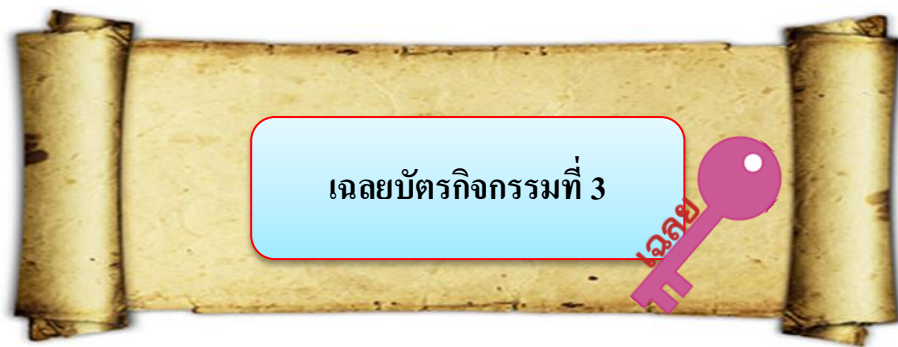
.....

4. ค.ศ. 1896 ตรงกับ พ.ศ. ที่เท่าใด

.....

5. ม.ศ. 1345 ตรงกับ พ.ศ. ที่เท่าใด

.....

ตอนที่ 1 คำชี้แจงให้นักเรียนเปรียบเทียบเวลาศักราชต่าง ๆ ลงในตารางให้ถูกต้อง (10 คะแนน)

พ.ศ.	ร.ศ.	จ.ศ.	ม.ศ.	ค.ศ.	ฮ.ศ.
2553	229	1172	1932	2010	1431
2434	110	3615	1813	1891	1312
2750	426	1569	2129	2207	1628
1773	-	592	1152	1230	651
2518	194	1337	1895	1975	1396
2456	132	1275	1835	1913	1334

ตอนที่ 2 คำชี้แจง คำนวณเปรียบเทียบศักราชที่กำหนดให้ถูกต้อง

1. พ.ศ. 2508 ตรงกับ ค.ศ. ที่เท่าใด

.....1965.....

2. พ.ศ. 2495 ตรงกับ ร.ศ. ที่เท่าใด

.....171.....

3. ฮ.ศ. 365 ตรงกับ พ.ศ. ที่เท่าใด

.....1487.....

4. ค.ศ. 1896 ตรงกับ พ.ศ. ที่เท่าใด

.....2439.....

5. ม.ศ. 1345 ตรงกับ พ.ศ. ที่เท่าใด

.....1966.....

บัตรความรู้ที่ 4

การเปรียบเทียบศักราช

การเปรียบเทียบศักราช

การใช้ศักราชที่แตกต่างกันทำให้เกิดความสับสนไม่ชัดเจนในการศึกษาประวัติศาสตร์ไทยและสากล การเทียบศักราชใช้เป็นแบบเดียวกันจะเป็นประโยชน์ในการศึกษาประวัติศาสตร์มาก เช่น ในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ซึ่งครองราชย์สมบัติระหว่าง พ.ศ. 1822-1841 เมื่อเทียบเป็น ค.ศ. จะเท่ากับ ค.ศ. 1279-1298 หรือในสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราชซึ่งครองราชย์สมบัติระหว่าง พ.ศ. 2133-2148 เมื่อเทียบเป็น ค.ศ. จะเท่ากับ ค.ศ. 1590-1605 เป็นต้น

การเทียบศักราชได้คล่องจะทำให้เราเรียนประวัติศาสตร์ได้อย่างมีความหมายและเข้าใจมากขึ้น ซึ่งการเปรียบเทียบศักราช สามารถกระทำได้ง่าย ๆ โดยนำตัวเลขผลต่างของอายุศักราชแต่ละศักราชมาบวกหรือลบกับศักราชที่เราต้องการ ตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

หลักเกณฑ์การเทียบศักราช

$$\text{ม.ศ.} + 621 = \text{พ.ศ.}$$

$$\text{จ.ศ.} + 1181 = \text{พ.ศ.}$$

$$\text{ร.ศ.} + 2324 = \text{พ.ศ.}$$

$$\text{ค.ศ.} + 543 = \text{พ.ศ.}$$

$$\text{ฮ.ศ.} + 543 = \text{พ.ศ.}$$

$$\text{พ.ศ.} + 621 = \text{ม.ศ.}$$

$$\text{พ.ศ.} + 1181 = \text{จ.ศ.}$$

$$\text{พ.ศ.} + 2324 = \text{ร.ศ.}$$

$$\text{พ.ศ.} + 543 = \text{ค.ศ.}$$

$$\text{พ.ศ.} + 543 = \text{ฮ.ศ.}$$

ในปัจจุบันศักราชที่ใช้กันมาก คือ คริสต์ศักราชและพุทธศักราช เมื่อเทียบศักราชทั้งสองต้องใช้ 543 บวกหรือลบแล้วแต่กรณี ถ้าเทียบได้คล่องจะทำให้เข้าใจประวัติศาสตร์ไทยหรือสากลได้ง่ายขึ้น

ตัวอย่างศักราชในหลักฐานประวัติศาสตร์

ในการศึกษาหลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทยจะพบการใช้ศักราชหลายอย่างดังกล่าวมาแล้วต่อไปนี้เป็นตัวอย่างศักราชในหลักฐานประวัติศาสตร์ไทย

มหาศักราช (ม.ศ.)

“1205 ศก ปีมะแม พอขุนรามคำแหง หาใครใจในใจ แลได้ลายสือไทยนี้.....”

ที่มา : ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ด้านที่ 4

ปี 1205 เป็นการนับแบบมหาศักราช เมื่อเทียบเป็น พ.ศ. บวกด้วย 621 = พ.ศ. 1826 เป็นปีที่พ่อขุนรามคำแหงมหาราชประดิษฐ์อักษรไทย

จุลศักราช (ม.ศ.)

“ศักราช 712 ขาลศก.....แรกสถาปนากรุงพระนครศรีอยุธยา”

ที่มา : พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยา ฉบับหลวงประเสริฐฯ หน้า 1

ศักราช 712 เป็นการนับแบบจุลศักราช เมื่อเทียบเป็น พ.ศ. บวกด้วย 1181 = พ.ศ. 1893 เป็นปีที่สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (อู่ทอง) ตั้งกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี

รัตนโกสินทร์ศก (ร.ศ.)

“วันที่ 19 เมษายน รัตนโกสินทร์ศก^๓ 109 ถึงที่ประชุมเสนาบดี ซึ่งอยู่รักษาพระนคร”

ที่มา : ประชุมพระราชหัตถเลขาพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวที่ทรงบริหารราชการแผ่นดิน ภาคที่ 3 (ตอน 2) หน้า 267

รัตนโกสินทร์ศก หรือ ร.ศ. 109 เมื่อเทียบเป็น พ.ศ. บวกด้วย 2324 = 2433 สำหรับเลข 23 ที่อยู่ข้างบนคำว่า ศก หมายถึง ปีที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวครองราชย์สมบัติเป็นปีที่ 23

พระราชหัตถเลขานี้ทรงมีถึงคณะเสนาบดีระหว่างเสด็จประพาสแหลมมลายู

พุทธศักราช (พ.ศ.)

“บ้านโนล แครนลี ประเทศอังกฤษ”

“.....ข้าพเจ้ามีความเต็มใจที่จะสละอำนาจอันเป็นของข้าพเจ้าอยู่เดิมให้แก่ราษฎรทั่วไป แต่ข้าพเจ้าไม่ยินยอมยกอำนาจทั้งหลายของข้าพเจ้าให้แก่ผู้ใด คณะใดโดยเฉพาะ เพื่อใช้อำนาจโดยสิทธิขาด และโดยไม่ฟังเรื่องอันแท้จริงของประชชนราษฎร.....”

ประชาธิปไตย

วันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2477 เวลา 13 นาฬิกา 45 นาที

ที่มา : ประมวลพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

หน้า 365-370

หลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทยข้างบนนี้เป็นคำประกาศบางตอนในการสละราชสมบัติของพระบาทสมเด็จพระเจ้าปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2477

ที่มา : <https://msixninehistory.wordpress.com>

ใบบันทึกกิจกรรมที่ 4

คำชี้แจง อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วเทียบศักราชให้เป็นศักราชตามที่ระบุ (10 คะแนน)

1

“พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยประสูติเมื่อวันพุธขึ้น 7 ค่ำ เดือน 4 จุลศักราช 1129”
เทียบเป็น พ.ศ. คือ.....เทียบเป็น ค.ศ. คือ.....

2

“จากข้อเสนอของกลุ่มเจ้านายและข้าราชการ ปี ร.ศ. 103 นี้ นับเป็นปฏิริยาที่ทำให้เกิดการ
เร่งรัดในการปรับปรุงการปกครองเร็วขึ้นและจากพระราชดำริสตอบของรัชกาลที่ 5 พระองค์
มีความเห็นว่าสิ่งจำเป็นและต้องการสำหรับเมืองไทยในตอนนี้”
เทียบเป็น ม.ศ. คือ.....เทียบเป็น พ.ศ. คือ.....

3

“พระยามังรายมหाराชรวมอาณาจักรหริภุญชัยเข้าเป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรล้านนา
ในปี พ.ศ. 1833”
เทียบเป็น ค.ศ. คือ.....เทียบเป็น ม.ศ. คือ.....

4

“.....จุลศักราช 1129 ปีกุนพศก พระบรมหน่อพุทธางกูรเจ้าได้ทรงประสูติการกิตติศัพท์ว่า
กรุงเทพมหานครถึงแก่พินาศแล้ว”
เทียบเป็น พ.ศ. คือ.....เทียบเป็น ฮ.ศ. คือ.....

5

“ข้อขัดแย้งระหว่างรัฐบาลและรัชกาลที่ 7 ไม่อาจยุติลงได้ ทำให้รัชกาลที่ 7 ทรงประกาศสละ
ราชสมบัติ ณ ประเทศอังกฤษ เมื่อวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2477”
เทียบเป็น ค.ศ. คือ.....เทียบเป็น ม.ศ. คือ.....

6

“สุโขทัยได้ถูกผนวชเข้าเป็นส่วนหนึ่งของอยุธยาใน พ.ศ. 2006”
เทียบเป็น จ.ศ. คือ.....เทียบเป็น ค.ศ. คือ.....

7

“พระเจ้าชัยวรมันที่ 7 ซึ่งเป็นกษัตริย์ขอม สิ้นพระชนม์ประมาณ พ.ศ. 1761”
เทียบเป็น ม.ศ. คือ.....เทียบเป็น ค.ศ. คือ.....

8

“ไทยเสียดินแดน 13 หัวเมืองของแคว้นนครเชียงใหม่ให้แก่อังกฤษในปี ร.ศ. 111”
เทียบเป็น พ.ศ. คือ.....เทียบเป็น ค.ศ. คือ.....

9

“ในปี พ.ศ. 2398 ประเทศไทยได้ทำสัญญาเบาว์ริงกับอังกฤษ”
เทียบเป็น จ.ศ. คือ.....เทียบเป็น ม.ศ. คือ.....

10

“กรุงศรีอยุธยาได้รับการสถาปนาขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1893”
เทียบเป็น ค.ศ. คือ.....เทียบเป็น ฮ.ศ. คือ.....

เฉลยบัตรกิจกรรมที่ 4

คำชี้แจง อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วเทียบศักราชให้เป็นศักราชตามที่ระบุ (10 คะแนน)

1

“พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยประสูติเมื่อวันพุธขึ้น 7 ค่ำ เดือน 4 จุลศักราช 1129”
เทียบเป็น พ.ศ. คือ.....2310.....เทียบเป็น ค.ศ. คือ.....1767.....

2

“จากข้อเสนอของกลุ่มเจ้านายและข้าราชการ ปี ร.ศ. 103 นี้ นับเป็นปฏิริยาที่ทำให้เกิดการเร่งรัดในการปรับปรุงการปกครองเร็วขึ้นและจากพระราชดำริสตอบของรัชกาลที่ 5 พระองค์มีความเห็นว่าสิ่งจำเป็นและต้องการสำหรับเมืองไทยในตอนนี้”

เทียบเป็น ม.ศ. คือ.....1806.....เทียบเป็น พ.ศ. คือ....2427.....

3

“พระยามังรายมหาราชรวมอาณาจักรหริภุญชัยเข้าเป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรล้านนา ในปี พ.ศ. 1833”

เทียบเป็น ค.ศ. คือ....1290.....เทียบเป็น ม.ศ. คือ....1212.....

4

“.....จุลศักราช 1129 ปีกุนพศก พระบรมหน่อพุทธางกูรเจ้าได้ทรงประสูติการกิตติศัพท์ว่ากรุงเทพมหานครถึงแก่พินาศแล้ว”

เทียบเป็น พ.ศ. คือ.....2310.....เทียบเป็น ฮ.ศ. คือ.....1188.....

5

“ข้อขัดแย้งระหว่างรัฐบาลและรัชกาลที่ 7 ไม่อาจยุติลงได้ ทำให้รัชกาลที่ 7 ทรงประกาศสละราชสมบัติ ณ ประเทศอังกฤษ เมื่อวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2477”

เทียบเป็น ค.ศ. คือ.....1934.....เทียบเป็น ม.ศ. คือ....1856.....

6

“สุโขทัยได้ถูกผนวชเข้าเป็นส่วนหนึ่งของอยุธยาใน พ.ศ. 2006”
เทียบเป็น จ.ศ. คือ.....825.....เทียบเป็น ค.ศ. คือ.....1463.....

7

“พระเจ้าชัยวรมันที่ 7 ซึ่งเป็นกษัตริย์ขอม สิ้นพระชนม์ประมาณ พ.ศ. 1761”
เทียบเป็น ม.ศ. คือ.....1140.....เทียบเป็น ค.ศ. คือ.....1218.....

8

“ไทยเสียดินแดน 13 หัวเมืองของแคว้นนครเชียงใหม่ให้แก่อังกฤษในปี ร.ศ. 111”
เทียบเป็น พ.ศ. คือ.....2435.....เทียบเป็น ค.ศ. คือ.....1892.....

9

“ในปี พ.ศ. 2398 ประเทศไทยได้ทำสัญญาเบาว์ริงกับอังกฤษ”
เทียบเป็น จ.ศ. คือ.....1217.....เทียบเป็น ม.ศ. คือ.....1777.....

10

“กรุงศรีอยุธยาได้รับการสถาปนาขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1893”
เทียบเป็น ค.ศ. คือ.....1350.....เทียบเป็น ฮ.ศ. คือ.....771.....

แบบทดสอบหลังเรียน

เรื่อง เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ไทย

คำชี้แจง แบบทดสอบชุดนี้ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ 10 คะแนน

คำสั่ง จงกากบาท (X) เลือกข้อที่ถูกต้องเพียงข้อเดียวลงในกระดาษคำตอบ

1. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง

- ก. กรุงเทพฯ สถาปนาเมื่อ พ.ศ. 2325 ตรงกับรัตนโกสินทร์ศก 1
- ข. ปัจจุบันกรุงเทพฯ เป็นเมืองหลวงมา 229 ปี
- ค. ศาสนาพุทธเกิดมา 2552 ปี ขณะที่ศาสนาคริสต์เกิดมานาน 2009 ปี
- ง. ไทยเสียกรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2112 ตรงกับ ค.ศ. 1969

2. ข้อใด ไม่ถูกต้อง เกี่ยวกับเวลา

- ก. คิมหันต์ ฤดูร้อน
- ข. ดอกโสนบานเช้า ดอกสะเดาบานเย็น
- ค. เทียงแท้ เทียงธรรม
- ง. ผึ้งบินหาน้ำหวาน นกบินกลับรัง

3. การเกิดศักราชเกี่ยวเนื่องข้อใด

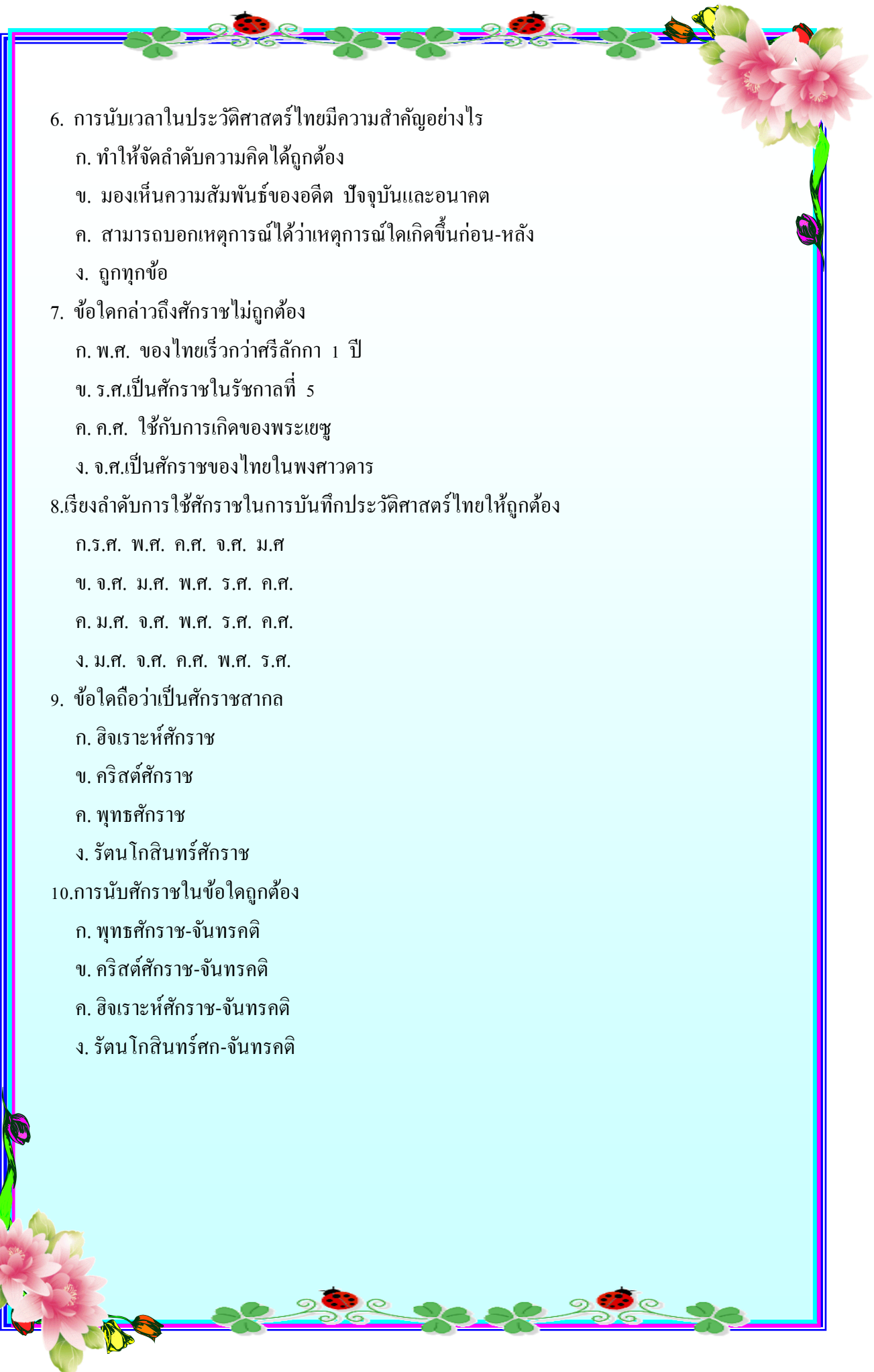
- ก. เศรษฐกิจ
- ข. การเมือง
- ค. ศาสนา
- ง. เหตุการณ์สำคัญ

4. ข้อใดไม่ถูกต้อง

- ก. พ.ศ. – การปรินิพพานของพระพุทธเจ้า
- ข. ค.ศ. – การตรึงไม้กางเขนของพระเยซู
- ค. ฮ.ศ. – การอพยพของนบีและสาวก
- ง. ร.ศ. – การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์

5. การเทียบศักราชในข้อใดไม่ถูกต้อง

- ก. อีจระห์ศักราชช้ากว่าคริสต์ศักราช
- ข. คริสต์ศักราชเร็วกว่ารัตนโกสินทร์ศก
- ค. พุทธศักราชเร็วกว่าคริสต์ศักราช
- ง. มหาศักราชช้ากว่าจุลศักราช

-
6. การนับเวลาในประวัติศาสตร์ไทยมีความสำคัญอย่างไร
- ก. ทำให้จัดลำดับความคิดได้ถูกต้อง
 - ข. มองเห็นความสัมพันธ์ของอดีต ปัจจุบันและอนาคต
 - ค. สามารถบอกเหตุการณ์ได้ว่าเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นก่อน-หลัง
 - ง. ถูกทุกข้อ
7. ข้อใดกล่าวถึงศักราชไม่ถูกต้อง
- ก. พ.ศ. ของไทยเร็วกว่าศรัลักรา 1 ปี
 - ข. ร.ศ.เป็นศักราชในรัชกาลที่ 5
 - ค. ค.ศ. ใช้กับการเกิดของพระเยซู
 - ง. จ.ศ.เป็นศักราชของไทยในพงสาวดาร
- 8.เรียงลำดับการใช้ศักราชในการบันทึกประวัติศาสตร์ไทยให้ถูกต้อง
- ก.ร.ศ. พ.ศ. ค.ศ. จ.ศ. ม.ศ
 - ข. จ.ศ. ม.ศ. พ.ศ. ร.ศ. ค.ศ.
 - ค. ม.ศ. จ.ศ. พ.ศ. ร.ศ. ค.ศ.
 - ง. ม.ศ. จ.ศ. ค.ศ. พ.ศ. ร.ศ.
9. ข้อใดถือว่าเป็นศักราชสากล
- ก. อิจเราะห์ศักราช
 - ข. คริสต์ศักราช
 - ค. พุทธศักราช
 - ง. รัตนโกสินทร์ศักราช
- 10.การนับศักราชในข้อใดถูกต้อง
- ก. พุทธศักราช-จันทรคติ
 - ข. คริสต์ศักราช-จันทรคติ
 - ค. อิจเราะห์ศักราช-จันทรคติ
 - ง. รัตนโกสินทร์ศก-จันทรคติ

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

1. ข
2. ค
3. ค
4. ข
5. ง
6. ง
7. ข
8. ง
9. ข
10. ค

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์เล่ม 1 (ประวัติศาสตร์ไทย
ชั้นมัธยมศึกษา 4-6) . กรุงเทพฯ : สกสค. ลาดพร้าว, 2553.

ณรงค์ พ่วงพิศ และคณะ. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐานประวัติศาสตร์ไทย ม.4-6.สำนักพิมพ์
อักษรเจริญทัศน์, 2553.

ศิริพร ดาบเพชรและคณะ. ประวัติศาสตร์ ม.4-6. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์ อจท.จำกัด, ม.ป.ป.

สัจชัย สุวังบุตร และคณะ. หนังสือเรียนประวัติศาสตร์สากล ม.4-6. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์,
2554.

